

ŠTEFANOVinky

Číslo 2/ Ročník XII.

Občasník obyvateľov obce a okolia

September 2019

Vážení spoluobčania,
dovoľte mi prihovoriť sa Vám v tomto letnom čase, kedy
si väčšina z nás užíva čas dovoleniek a oddychu s rodinou,
kamarámi, a možno niektorí sú radi chvíľku aj o samote,
aby si užili ticha a pokoja, ktorý nám v dnešnom uponá-
hl'anom svete tak veľmi chýba. Priznám sa, že ja tiež rád
po večeroch, ak mám čas, sedávam na dvore, pozérám na
hviezdy, počúvam zvuky cvrčkov a iného hmyzu a premýš-
ľam nad tým, čo nás ešte čaká v tomto roku urobiť, ale aj
nad tým, čo sa nám už podarilo urobiť počas prvej polovice
tohto roka.

V tomto roku sme naplánovali vypracovanie projektu na prí-
pravu stavebných pozemkov pre výstavbu rodinných domov,
na základe ktorého sme podali žiadosť na zmenu územného
plánu obce, ktorá je financovaná z eurofondov, a je zverejne-
ná na pripomienkovanie a pripravená na schválenie.

Druhým projektom, ktorý momentálne prebieha, je príprava
projektu výstavby hasičskej zbrojnice, kde poslanci schváli-
li podanie žiadosti o dotáciu z ministerstva vnútra a priprav-
uje sa projekt výstavby.

V máji sa nám podarilo zakúpiť a nainštalovať do kuchyne
kultúrneho domu umývačku a veľkú chladničku, ktoré slú-
žia pri kultúrnych a spoločenských akciách organizovaných
v kultúrnom dome. Opravili sme kanál na novej ulici, kde
chýbala betónová dlažba a voda pri búrkach strhávala breh.
Osadili sme spomaľovače rýchlosťí, jeden pri škole a druhý
v rómskej osade, ktoré slúžia na zvýšenie bezpečnosti detí
pohybujúcich sa v okolí školy a v rómskej osade.

Začali sme s výstavbou parkoviska pri bytovkách, ktoré
chceme zakrátko dokončiť, pomohli sme futbalistom s vy-
budovaním prístrešku na ihrisku, zabetónovali sme zákla-
dy a začali sme s výstavbou miestnosti, ktorá bude slúžiť
ako šatňa a sklad materiálu na cintoríne. V týchto dňoch
sme dokončili kanalizáciu v základnej a materskej škole.

Okrem pracovných aktivít sme sa snažili podporiť aj kultú-
ru v obci. Počas fašiangov sme pripravili obecnú zabýačku,
v máji sme zorganizovali v spolupráci so školou oslavu Dňa
matiek, na konci školského roka sme deťom ponúkli cestu
rozprávkovým lesom a po dlhšej odmlke sme usporiadali
v spolupráci s dychovou hudbou Štefanovjanka hudobný
festival pod názvom Memoriál Františka Zemánka. Počas
týchto prázdnin sme ešte pozvali deti s rodičmi do letného
kina a bol som milo prekvapený, kol'ko detí prišlo.

V prvom polroku sme pracovali tiež aj na všeobecných zá-
väzných nariadeniach obce (VZN), ktoré okrem toho, že
ich obec potrebuje, aby naplnila literu zákona, sú aj dobrou
oporou pre dlhodobý rozvoj a smerovanie obce a pomôckou
pri kontrole plnenia cieľov obce. Osobne som presvedčený,
že veľké veci sa dajú budovať nielen veľkými jednorazový-
mi investíciami, ale aj postupne, krok za krokom.

Považujem za dôležité, oboznámiť Vás s jedným so schvále-
nými VZN, a to VZN č.2/2019 o nakladaní s komunálnymi
odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré sme schvá-
lili na základe novelizácie zákona č.79/2015 Zákon o odpa-
doch, v ktorom sa okrem iného aj upravili ceny za ukladanie
TKO na skládkach od 1.1.2019 z 29,- € na 36,- € za tonu. Od
roku 2020 sa cena vývozu TKO ešte môže zvýšiť o ďalších
12,-€ za tonu. Všetko závisí od množstva vyseparovaného
odpadu. Veľkým problémom našej obce je dlhodobo časť,
ktorú obývajú Rómovia. Od začiatku roka sa snažím navšte-
vovať ich a rozprávať sa s nimi, ako treba triediť odpad, aby
sa nám zvýšila separácia a znížili poplatky. Môžem povedať,
že niektorí to chápú a zakúpili si aj vlastné popolnice, no sú
však aj takí, ktorí to budem musieť vysvetľovať dlhšie.
Na druhej strane ma teší, že aj napriek týmto „neprispôso-
bivým“ ľuďom sa v našej obci snažíme k tomuto problému
pristupovať zodpovedne, nakoľko triedime plasty, papier,
sklo, textil, elektroodpad, kovy, jedlé oleje a v tomto roku

pokračovanie na strane 2

pokračovanie zo strany 1

sme začali so zberom konárov a drobného stavebného odpadu. Máme však trošku rezervy v likvidácii biologicky rozložiteľného odpadu (tráva, lístie, burina), ktorý dávame do popolníc, ale takýto odpad tam nepatrí. Preto Vás prosím a žiadam, aby ste tento bioodpad nedávali do popolníc na TKO, ale aby ste si vytvorili miesto na skladovanie odpadu, alebo ho vyviezli na kompostovisko, ktoré sa nachádza na konci pivníc pod vinohradom, prípadne požiadali na obecnom úrade o zakúpenie kompostéra, ako je uvedené vo VZN.

Ak má byť obyvateľ spokojný s obcou, v ktorej žije, nasta-

čí mu iba sedieť za pecou, prizerať sa a kritizovať. Predovšetkým by sa mal k rozvoju obce konštruktívne vyjadriť, keď sa to očakáva a keď je to účinné. A ak má chut' a trochu dobrej vôle, mal by prispeť aj niečím naviac tak, ako to robia mnohí z vás. Napríklad prácou v obecných spolkoch a združeniach, účasťou na obecnej brigáde alebo len tým, že si pokosí trávnik pred svojím domom.

Na záver mi dovoľte podľať sa všetkým, ktorí sa snažia pomáhať rozvoju a napredovaniu našej obce. Všetkým vyslovujem „Veľké Ďakujem“ a prajem príjemné prežitie zvyšku leta.

František Chudý, starosta obce

Výsledky volieb 2019 v obci Štefanov

V prvom polroku tohto roka mohli občania využiť svoje volené právo vo voľbách prezidenta SR a voľbách do Európskeho parlamentu.

Prvé kolo voľby prezidenta SR sa konalo 16.3.2019. Do voličského zoznamu v našej obci bolo zapísaných 1300 voličov a svoje volebné právo využilo 620 voličov čo je 47,69%-ná účasť. Voliči do volebných schránok odovzdali 613 platných hlasov pre jednotlivých kandidátov na prezidenta takto:

Zuzana ČAPUTOVÁ, Mgr.	177 hlasov
Marian KOTLEBA, Ing. Mgr.	128 hlasov
Maroš ŠEFČOVIČ, JUDr., PhD.	117 hlasov
Štefan HARABIN, JUDr.	88 hlasov
František MIKLOŠKO, RNDr.	39 hlasov
Milan KRAJNIAK, Bc.	37 hlasov
Eduard CHMELÁR, doc. Mgr., PhD.	8 hlasov
Béla BUGÁR, Ing.	7 hlasov
Robert MISTRÍK, Dr. Ing.	4 hlasov
Juraj ZÁBOJNÍK, Dr. Ing., PhD.	3 hlasov
Martin DAŇO	2 hlasov
Róbert ŠVEC, Mgr.	1 hlas
Bohumila TAUCHMANNOVÁ, Ing.	1 hlas
Ivan ZUZULA, RNDr., CSc.	1 hlas
József MENYHÁRT, PaedDr., PhD.	0 hlasov

Do voličského zoznamu pre **druhé kolo prezidentských volieb**, ktoré sa konalo 30.3.2019 bolo zapísaných 1284 voličov. Volit' prišlo 485 voličov čo je 37,77% -ná účasť. Do volebných schránok odovzdali pre obidvoch kandidátom 473 platných hlasov takto:

Maroš ŠEFČOVIČ, JUDr., PhD.	245 hlasov
Zuzana ČAPUTOVÁ, Mgr.	228 hlasov

Volby do **Európskeho parlamentu** sa uskutočnili 25. mája 2019. Do zoznamu voličov bolo zapísaných 1297 voličov. Hlasy prišlo odovzdať 222 voličov, čo je 17,12 %-ná účasť. Šestnásťim politickým stranám, hnutiam a koaliciám občania odovzdali 213 platných hlasov takto:

Kresťanskodemokratické hnutie	38 hlasov
Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko	34 hlasov
SMER - sociálna demokracia	30 hlasov
Kresťanská únia	22 hlasov
Koalícia Progresívne Slovensko, SPOLU – občianska demokracia	19 hlasov
OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti	18 hlasov
SME RODINA – Boris Kollár	12 hlasov
Slovenská národná strana	9 hlasov
Sloboda a Solidarita	9 hlasov
Kresťanská demokracia – Život a prosperita	7 hlasov
Strana zelených Slovenska	4 hlasov
Koalícia Komunistická strana Slovenska, VZDOR – strana práce	4 hlasov
Korektúra – Andrej Hryc	3 hlasov
NAJ – Nezávislosť a Jednota	2 hlasov
Hlas ľudu	1 hlas
Európska demokratická strana	1 hlas

Pätnásť politických strán nezískalo od voličov v Štefanove ani jeden platný hlas. Volebná účasť v Štefanove v porovnaní s celoslovenskou bola podpriemerná. Nezáujem občanov sa najviac prejavil tak ako na celom Slovensku vo voľbách do EU.

POĎAKOVANIE

ZŠ s MŠ Štefanov oznamuje, že v projekte Kaufland Čerstvé hlavičky naša škola vyhrala a žiaci budú mať zabezpečené na celý školský rok 1x do týždňa balíčky ovocia a zeleniny zdarma.

Podľakovanie patrí všetkým žiakom, rodičom, starým rodičom a priateľom školy, ktorí obetovali svoj voľný čas a prispleli k našej výhre.

Mgr. Zuzana Burdová

ŠTEFANOVinky. Obecné noviny pre obyvateľov obce a okolia vychádzajú 3x ročne. Vydiava Obecný úrad v Štefanove IČO 00 310 077. Zaregistrované na Ministerstve kultúry SR, pod číslom EV 5758/19, ISSN 1339-7133. Náklad 480 kusov. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň Luna Moravský Sv. Ján. Adresa redakcie: OcÚ Štefanov 347, tel: 034 6537129, e-mail: matrika@stefanovobec.sk, www.stefanovobec.sk.

Vínečko biele aj červené

Dňa 18. mája 2019 naši vinári usporiadali v miestnom kultúrnom dome v poradí už 19. výstavu vína. Pred samotnou výstavou prebehla odborná degustácia pod vedením Mgr. Viktora Greča za účasti 45 degustátorov.

Návštěvníci mohli na výstave prechutnať viac ako 400 vzoriek vína z nášho vinohradníckeho regiónu a od priateľov vinohradníkov z Moravy. S vínom Rulandské biele sa šampiónom bielych vína stal pán Petrila Adam z družobnej obce Týnec na Morave. Šampiónom červených vína sa stal pán Kuba Pavol z Koválova s vínom odrody Hron. Od tohto ročníka môžu fláše víťazných vína zdobiť aj zlaté a strieborné medaily reprezentujúce vinohradníctvo v našej obci.

Príjemnú atmosféru a dobrú náladu na podujatí podporili svojím umením ľudový heligonkár a cimbálová muzika

Podluží z Moravy. Hojná účasť domácich i cezpoľných návštěvníkov bola príjemným prekvapením pre organizačný výbor miestnej organizácie Štefanov – Vinice. Už teraz prebiehajú prípravy na budúcočinnú jubilejnú 20. regionálnu výstavu vína v našej obci.

Ing. Ladislav Buček, Ing. David Kazička

Súťaž o najlepší gulás

Štefanovskí mládenci usporiadali tento rok už 4. ročník súťaže vo varení guláša, ktorá sa konala 6. júla v areáli kultúrneho domu. Súťaže sa zúčastnilo až desať družstiev. Nechýbali tímy, ktoré sa zúčastňujú pravidelne každý rok, ale taktiež sa zúčastnili nové družstvá, dokonca sa podujatia zúčastnili aj cezpoľní. Súťažiace tímy boli Sale team, Víne mušky Štefanov, Polreich team, Punkxriders, Vesnička team, Branťáci, Skalickí králi, Fiďovci, Mastné oko a Hasiči.

Súťažiť sa začalo o 11:00, potom ako odborná porota oznamila pravidlá súťaže všetkým tímom. V odbornej porote sa nachádzali profesionálni kuchári, ktorí boli v porote už minulý rok, a to Daniel Malík a Roman Jozefek, ktorí už niekoľko rokov pracujú ako kuchári v hoteli Zochova chata v Modre. Tretí porotca - Stanislav Malík, bol po celú dobu súťaže utajovaný a organizátori ho oznamili až pri vyhlásení výsledkov.

Vítazné tímy.

Tento rok odborná porota zhodnotila súťažné guláše za naozaj veľmi kvalitné, preto bolo ľahké vybrať tri prvé miesta. Na treťom mieste sa umiestnil tímov Hasičov, na druhom mieste zabodovalo cezpoľné družstvo Skalických kráľov a prvú priečku obsadilo družstvo Punkxriders, ktoré sa môže pýsiť už druhýkrát prvým miestom v tejto súťaži – vyhrali taktiež prvý ročník súťaže vo varení guláša.

Počas celého podujatia prebiehala aj súťaž o najobľúbenejší gulás publika, kde všetci zúčastnení akcie mohli hlasovať. Publikum si napokon zvolilo za svoj najobľúbenejší gulás Vesničku team, ktorá získala prvenstvo najlepšieho guláša od odbornej poroty v treťom, minulom ročníku.

Akcia, ktorú sprevádzala hudbou skupina Top Diamond, večer vyvrcholila do zábavy. Pre deti bolo pripravené prekvapenie v podobe skákacieho hradu od organizátorov zadarmo. Počasie organizátorom prialo, účasť bola naozaj obrovská. Organizátori všetkým dákujú za účasť a podporenie domácej akcie a už teraz sa tešia na ďalší ročník tejto súťaže.

Text a foto: Barbora Cvečková

Vyhodnotenie súťaže.

Štefanovjanka a Memoriál Františka Zemánka

Dychová hudba Štefanovjanka má v Štefanove a okolí veľkú tradíciu, ktorej vznik sa traduje v roku 1985. V čase svojho najväčšieho rozmachu začala organizovať prehliadky dychových hudieb, ktoré s odstupom niekoľkých rokov prešli k podujatiu nesúce meno rodáka zo Štefanova pána Františka Zemánka, hudobníka, skladateľa a dirigenta.

Po viacročnej odmlke obec Štefanov spolu s dychovou hudbou Štefanovjanka za podpory niekoľkých sponzorov v nedeľu 21.7.2019 zorganizovala III. ročník Memoriálu Františka Zemánka. Spolu s dychovou hudbou Štefanovjanka sa na jednom pódiu predstavili dychové hudby **Búranka, Vištučanka, Uninčanka** a na záver zahrala dychová hudba **Kumpánovi muzikanti**.

Výber dychových hudieb neboli náhodný. V týchto dychovkách účinkovali hudobníci, ktorí v minulosti veľmi blízko a intenzívne spolupracovali s dychovou hudbou Štefanovjanka v časoch jej začínajúceho rozkvetu a rastu. DH Štefanovjanka svojím vystúpením predviedla, že stále patrí medzi popredné dychovky v regióne, i keď už v jej radoch veľa Štefanovčanov nie je.

Dychová hudba Búranka sa predviedla s repertoárom známych piesní z regiónu Záhorie i so skladbami z vlastnej tvorby.

DH Vištučanka zahrala repertoár zo svojho regiónu (Pezinok, Malokarpatská oblasť) a veľmi rýchlo si získala obecenstvo, ktoré ju sprevádzalo mohutným potleskom.

DH Uninčanka, i keď ako uviedla jej moderátorka, že jej vekový priemer je už 61 rokov, predviedla skladby, z ktorých bolo cítiť a počuť mladícky entuziazmus a lásku k tomuto hudobnému žánru.

Záver memoriálu patril dychovej hudbe Kumpánovi muzikanti, tá predviedla svojím účinkovaním dokonalosť

dychovky a uchvátila obecenstvo natoľko, že ju svojím potleskom ani nechcelo nechať odísť z pódia. Celým podujatím sa niesla vynikajúca atmosféra, ktorú svojim vtipným komentárom a vtipmi umocnil moderátor a zabávač celého podujatia Franta Uher z Lanžhotu na Morave.

Účinkujúce dychovky si ako ocenenie odnesli Plaketu Memoriálu Františka Zemánka, ktorú im odovzdal so slovami podákovania starosta obce.

Dychová hudba Štefanovjanka tiež pri tejto príležitosti odovzdala dňakovné Plakety DH Štefanovjanky ako podákovanie za svoje pričinenie v kvalitnom rozvoji Štefanovjanky: pánovi Pavlovi Špačkovi z DH Vištučanka, ktorý robil hudobnú réžiu nahrávky prvej hudobnej pásky „Nad naším dvorečkem“ vydanej v roku 1994, pánovi Štefanovi Pechovi, ktorý účinkoval s DH Uninčanka a bol prvý dlhočinný učiteľ, dirigent a neskôr i spoluhráč Štefanovjanky, pánovi M.R. Procházkovi, ktorý účinkoval s hudbou Kumpánovi muzikanti a ako dirigent a autor skladieb pomáhal s prípravou Štefanovjanky na prvú zahraničnú súťaž „Zlatá krídlovka“, kde sa Štefanovjanka zúčastnila v blízkom Hodoníne v roku 1998.

Za toto krásne podujatie plné peknej dychovej hudby a zábavy, patrí veľká vďaka hlavnému organizátorovi Obci Štefanov a DH Štefanovjanke, všetkým zúčastneným dychovým hudbám, sponzorom a to firmám, Hílek, Interiéry Kudla, PD Štefanov, DUO FORM, KODRETA Štefanov, Ml.Auto a Anton Skala.

„Štefanovská dedzina v tichém údolí, od ní k Búrom začína krásne Záhorí“ znejú slová skladby Štefanovjanka, nech i nadálej v našej obci i na našom Záhorí znejú pekné piesne na podobných podujatiach dychových hudieb.

Jaromír Skala

Kumpánovi muzikanti

Beseda s paralympioničkou

2. mája 2019 sme v našej škole privítali **Henrietu Farkašovú, zjazdovú lyžiarku a devátňasobnú víťazku Paralympijských hier**. Svoju zlatú zbierku z Vancouveru 2010, Soči 2014 a Pjongčangu 2018 doplnila aj o dve strieborné a jednu bronzovú medailu. Okrem toho má bohatú zbierku medailí zo svetových šampionátov. Narodila sa v Rožňave, po základnej škole začala študovať na Špeciálnej strednej škole pre zrakovovo postihnutých v Levoči. Tu objavil jej talent učiteľ telesnej výchovy na lyžiarskom výcviku. **Henrieta je našou najúspešnejšou paralympioničkou v histórii.** Svojimi príbehmi, skúsenosťami a zážitkami z lyžovania nám všetkým aspoň na chvíľu priblížila atmosféru olympiád. Táto mladá žena si napriek prekážkam a zdravotnému hendikepu plní svoje sny a mimoriadne úspešne reprezentuje naše Slovensko. Bolo pre nás čo u stretnúť sa s ňou a porozprávať sa v našej škole.

Mgr. Zuzana Burdová

Henrieta Farkašová

Zelená škola

V tomto školskom roku sa v Bratislave uskutočnila slávnostná certifikácia Zelenej školy. **Program zelená škola má medzinárodný rozmer, okrem Slovenska je realizovaný v 67 krajinách sveta. Zapojených je doň viac ako 52-tisíc škôl zo všetkých kontinentov.**

Vlajku, certifikát či diplom programu Zelená škola získalo 103 aktívnych škôl, ktoré počas dvoch rokov realizovali enviromentálnu výchovu a praktické aktivity s priamym zapojením žiakov. Slávnostná certifikácia bola pod záštitou predsedu bratislavského samosprávneho kraja, na ktoréj sa zúčastnil aj vedúci Zastúpenia Európskej komisie

na Slovensku doc. RNDr. L. Mika. Tešíme sa, že medzi ocenenými školami nechýbala ani naša škola, ktorá si slávnostne prevzala certifikát a vlajku programu Zelená škola. Toto ocenenie sme získali za realizáciu enviromentálnej výchovy a praktických aktivít v oblasti Zelené – Výsadba starých krajových odrôd v ovocnom sade s priamym zapojením žiakov, pedagógov a rodičov a za splnenie všetkých potrebných krokov programu. Žiaci kolégia Zelenej školy pod vedením p. učiteľky Polákovej sú na toto ocenenie patrične hrdí. Našim pracovným nasadením sme prispeli k návratu pôvodných ovocných drevín do našej školy a ďalej sa usilujeme o to, aby sme spoločne vytvárali pekné prostredie okolo nás a viedli naše deti k zodpovednému správaniu voči prírode.

Mgr. Zuzana Burdová

Vlajka Zelenej školy

Záver školského roka patrí už tradične športovým aktivitám, cvičeniam v prírode a účelovým cvičeniam. Vďaka Dobrovoľnému hasičskému zboru Štefanov sa naše deti z materskej školy a žiaci základnej školy mohli prakticky zoznámiť i s prácou hasičov. Najväčší zážitok v deťoch zanechal zvuk húkačky, zásah pri simulovanom požiare v školskom areáli a možnosť vyskúšať si a vidieť hasičskú techniku.

Za ľudský a priateľský prístup k deťom a čas, ktorý im venovali chcem i touto cestou podľakovať L. Mackovej, H. Mackovi, P. Vizvárymu, M. Lukáčovi, L. Lukáčovej a G. Tomášovičovi.

Mgr. Zuzana Burdová

Hasiči v škole.

Rozlúčka a absolventami školy.

Rozlúčka s predškolákmi v MŠ.

„Zoberiem vás na výlet, tam kde dúha býva, kde sa končí tento svet a rozprávka sa sníva..., „

týmito slovami sme sa v nedeľu 23.6.2019 v kultúrnom dome v Štefanove mohli aj my preniesť do rozprávky. Členovia divadelného krúžku si pre širokú verejnosť pripravili rozprávkové predstavenie s názvom Princovia sú na draka. Príbeh, v ktorom rozum víťazí nad strachom, oživili zvučnými piesňami a tancami. Žiaci zo základnej školy sa pod-

vedením pani učiteľky L. Klučkovej a D. Burdovej dlhé mesiace venovali nácviku scenára, ktorý na motívy českej rozprávky napísala pani Terézia Rišková. Pani učiteľka K. Kurucová dotvorila scénu peknými kulisami. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tomto krásnom umeleckom diele.

Mgr. Dana Burdová

Ked' sa roztočili mláťačky

Šajba, špajzér či kupka. Slová, na ktoré v dnešnej dobe len ťažko natrafíme, avšak v minulosti boli dosť často používané v našom úrodnom regióne hlavne v čase žatvy.

Do tohto obdobia, ktoré odmeňovalo celoročnú snahu roľníkov, začala v čase industrializácie prenikať mláťačka. Vytlačila gepeľ, cepy odsunula do úlohy pomocného mlatobného náradia a neskôr ako základ poslúžila k vývoju kombajnu. Nakoľko nemala svoje vlastné zberacie ústrojenstvo, kosbu stále prenechávala na koscov. Pre zamedzenie výpadu zrna z klasu sa začínalo kosiť vždy tesne pred plným dozretím obilia. Zožaté obilie zberali – *hrscovali* prevažne ženy do špeciálne stočeného zväzku slamy - *proviesla*, pomocou ktorého uväzovali snop. Provieslo neskôr nahradil motúz. Z 12 snopov vytvárali kôpky - *kupky*, v ktorých obilnina presychala. Po preschnutí obilie dopravovali do dvorov. Jačmeň a pšenica mali vždy prednosť a uschovávali sa do stodôl. Kŕmne obilie ako raž a ovos sa ukladalo do stohu. Takto uskladnené obilie bolo pripravené na mlatbu v mláťačke. Tradovalo nepísané pravidlo, kto chcel mlátiť, musel si previesť mláťačku, prípadne motor, svojím vlastným konským či kravským záprahom. Vo väčšine prípadov mlátenie prebiehalo v stodole. Doprava tak veľkého stroja, ako v tom čase bola mláťačka, si vyžadovala určité citlivé korekcie so zvieracím záprahom, pretože prípadný kontakt remením s bránou stodoly znamenal opravu a tým i nechcené predĺženie žatvy. Po vhodnom umiestnení ju mlátec zabezpečil proti pohybu a to umiestnením dvoch zoskrutkovaných krížov cez predné kolesá. Zadné kolesá tzv. *zakajloval*, pre správny výmlat požadovala vodorovné postavenie, preto pred a za zadné koleso umiestnil proti sebe drevené hranoly, ktoré zoskrutkovaním zdvíhal alebo spúšťal do požadovanej polohy. Niektoré väčšie mláťačky mali na tento úkon zabudovanú vlastnú vodováhu. Vopred sa určilo, aká plodina bude vymlátená a podľa nej sa odvídalo i nastavenie stroja - výmena sít (ku každej

Mlátenie v rodine Gabriela Petrána. V pozadí stabilný motor Slávia.

obilinu prislúchali tri), nastavenie mlátiaceho bubna, *vjetr* (vhodné nastavenie ventilátora). Pretože nedisponovala vlastným hnacím zariadením na jej pohon slúžili stacionárne motory tzv. stabiláky, ktoré pomocou kĺzneho remeňa prenášali pohyb na hlavnú remenicu mláťačky - *šajbu*. Ich štartovanie robili za pomoci kľuky a tlejúceho knôtu, ktorý tvoril funkciu dnešných žhavičov. Po uvedení do chodu nasadzoval mlátec remeň na rotujúcu remenicu stacionárneho motora. Tento dosť nebezpečný úkon dokázali eliminovať mlatci väčšieho telesného rámca, ktorí aj napriek značnému odporu mechanizmov mláťačky dokázali roztočiť kľukou motor do chodu. S nástupom elektrickej energie prišlo i uľahčenie v podobe oveľa menšieho a ľahšieho elektrického motora. Odpadla pravidelná údržba a hlavne sa uľahčilo i samotné spustenie celého stroja. Stačilo si zapojiť od elektrárni hodiny a prostredníctvom štyroch tyčí zavesených na elektrickom vedení napojiť elektromotor. Samotné mlátenie vyžadovalo dôkladné rozmiestnenie pracovníkov. Dvaja mládenci podávali snopy jednej alebo dvom ženám, ktoré sa postarali o rozviazanie *proviesla*. Vo vrchnej časti stroja mal osobitné miesto *špajzér*. Jeho úlohou bolo vkladanie rozviazanych snopov do mláťačky. Taktiež musel mať presný odhad dodania obilia, nakoľko príliš veľké množstvo by upchalo mlátiaci bubon.

Mlatba z roku 1943 za pomocí mláťačky Bratři Galusové typ Rekord. Za dverami stodoly je možné si všimnúť čističku obilia tzv. rajtár.

Obyvateelia si nevypomáhali iba v rámci dediny, ale i mimo nej tak ako napríklad Rozália Reháková (pri mláťačke v pravo) na Smolinskom.

Za mláťačkou mali zasa za úlohu dva mladenci odoberať vypadnutú slamu z vytrásadiel a následne ju dodať kozel-majstrovi, ktorý presne vedel vytvárať stoh slamy - kozel. Hospodár mal na starosti vrecia a ich váženie po 60 kg. Tak ako bolo vyššie spomenuté, prevádzku a údržbu strojovej časti mal na starosti mlátec alebo taktiež nazývaný mašinista. V dedine Štefanov sa vyskytovali mláťačky rôznych značiek, typov a veľkostí. Rozdiel spočíval v mlátiacom bubne, ktorý mohol byť zubový (rôzny počet zubov) alebo lišťový. Taktiež bola rozličná plocha sít, odlišné typy výťahov, prípadne triedenie samotného zrna do mechov, kde najrozšírenejším typom bol systém na štyri vrecia, u najväčších mašín na päť'. Širokú škálu predstavovali i stacionárne motory. Jednovalcové alebo dvojvalcové. Naftové či benzínové vystriedali postupne elektrické rôznych výkonostných tried. Či sa v dedine vyskytoval motor na parný pohon zostáva veľkou neznámou. Do uzávierky tohto čísla novín sa nám podarilo zmapovať niekoľko mlátcov pôsobiacich v Štefanove. Dve mláťačky vlastnil pán Jozef Vyrúbal. Bol živnostníkom - strojníkom a pod jeho vedením tri roky študovali zámočníctvo: Ján Ovečka, Ladislav Morávek, Ján Polák, František Hrica a syn Ladislav Vyrúbal. S jednou mláťačkou chodil mlátiť učený František Hrica, s druhou Ladislav Vyrúbal. Na pohon im slúžili motory: dieselový dvojvalec Slávia a bližšie nešpecifikovaný elektromotor. Ďalším mlátcom bol dodnes žijúci pán Ignác Tomašovič. Zubovú mláťačku značky Bratři Galusové Poštorná u Břeclavy vlastnia doteraz. Na jej pohon využívali ležatý jednovalec Lanz, ktorý napokon taktiež vystriedal elektromotor Siemens s výkonom 5,5 kW. Výmlat d'ateliny na se-meno pomocou špeciálneho *drhlíka* prevádzkoval v dedine pán Leopold Klena. So zhodným menom pôsobil v obci ďalší mlátec Leopold Klena, ktorý si zakúpil novú mláťačku. Na jej pohon im slúžil elektrický motor zapožičaný od miestneho kováča Rudolfa Lukáča. Po nástupe kolektivi-

Zľava: Gabriel Piváček, Ignáč Cvečka, Ľudovít Rehák.

zácie nejaký čas slúžila na čistenie maku v miestnom JRD. Mláťačky, ktoré sa nám nepodarilo presne identifikovať v dedine vlastnili Gabriel Petráň, Ján Fajnor, Vít Cintula, Ján Hoferka spoločne s Florianom Cvečkom a Pavol Martinovič.

Stodoly častokrát balancujúce na pokraji svojho života, nám dokázali obnoviť vo svojich spomienkach Alojz Vyrúbal, Ignáč Tomašovič, Brigita Cvečková, Anna Nevžívá, Jozef Tomša, Ján Čelústka, Ladislav Ovečka, Ján Kudoláni, František Petráň, Jozef Vaňek, Stanislav Klena a Mária Chudá. Vytvorili tak určitý obraz obdobia, kedy boli tieto budovy významným centrom života našich predkov hlavne v čase žatvy. O snímkový materiál sa ochotne podelili Brigita Cvečková, Jana Križánková, Ladislav Ovečka a dnes už zosnulý František Petráň. Za odkrytie tejto etapy života obce Štefanov vyjadrujeme týmto občanom veľkú vdăku.

Text: Tibor Keller a Marek Okasa.

Hodová vinná ulička

Na hodovú sobotu, 31.8.2019 zorganizovala MO SZZ Štefanov - vinice nultý ročník podujatia s názvom „Hodová vinná ulička“. Na podujatí sa s lokálnymi vínami odprezentovalo 8 vinárov z našej obce. Dobrú náladu návštěvníkov podporil ľudový heligónkar a v krátkosti aj tradičná hodová muzika. Návštěvníci si mohli predegustovať ktorékoľvek vystavené víno a každý návštěvník si odniesol aj fláštičku podľa vlastnej chute domov.

Mgr. Dávid Kazička

Jún - mesiac pol'ovníctva a ochrany prírody

Mesiac jún považujeme za mesiac poľovníctva a ochrany prírody. Príroda sa naplno prebúdza a odieva sa do šiat pestrofarebných kvetov, na svet sa rodia mláďatá zveri, ktoré svojimi malými zvedavými očkami začínajú spoznávať svoj doposiaľ nepoznaný, okolity svet. Práve tento mesiac nás, štefanovských poľovníkov, motivuje viac sa venovať prácam v poľovnom revíre, vycišťovať a opravovať kŕmne zariadenia, starať sa o životné prostredie a tým vytvárať kladný vzťah k prírode. Naše poľovnícke združenie Štefanov-pole je dobrovoľné voľnočasové združenie, pozostávajúce z dvadsať štyri radových členov. Po dlhé desaťročia sa v ňom vyvijajú dlhoročné vzťahy medzi poľovníkmi, tak ako sa vykonáva aj spoločná poľovnícka činnosť, počas ktorej štefanovskí poľovníci získavajú a rozširujú svoje poznatky o prírode, kultivujú poľovnícke tradície, zvyky a obyčaje. Poľovníctvo nie je len staranie sa o zver a jej selektované odstrely zveri podľa druhu a chovnosti, ktoré sa vykonávajú podľa prísnych pravidiel daných zákonov. Poľovníctvo to je aj množstvo streleckých a kynologickej podujatí, chovateľských prehliadok trofejí, odborných seminárov, poľovníckych slávností, zábav, plesov a akcií pre deti a mládež. Naše poľovnícke združenie si buduje a udržiava desiatky, kŕmidiel, zásypcov a soľníkov pre zver. Poľovnícke združenie Štefanov-pole využíva k užívaniu poľovného práva necelých dvetisíc hektárov lesných lúk, remízok, výmoľov, polí a políčok pre zver, s čím všetkým súvisia ročne odpracované desiatky brigádnických hodín našimi členmi. Zo spoločenských akcií by som rád spomenul obľúbené posedenie pri guláši, ktoré vždy v lete organizuje náš poľovnícky zväz hlavne pre majiteľov pozemkov, na ktorých poľovníci využívajú

poľovné právo. Počas plesovej sezóny sa obyvatelia vždy tešia na tradičný poľovnícky ples. Vrcholným podujatím pre poľovníkov sú ale spoločné poľovačky, kde sa vlastne úročia plody náročnej činnosti poľovníkov. V tejto svojej podobe tvorí štefanovské poľovnícke združenie neodmysliteľnú súčasť koloritu vidieckeho života obce, ako aj jednu malú čiastočku z národného kultúrneho bohatstva. Málokto si však uvedomuje, že poľovníci vo svojom voľnom čase a na vlastné náklady pomáhajú udržiavať rovnováhu a rozmanitosť v našej prírode.

Poľovníctvo je hlavne o využívaní voľného času poľovníkov zamerané na starostlivosť o zver, jej chov a ochranu ako i ochranu nášho životného prostredia. Ide predovšetkým o dobrovoľnú, ale pritom zanietenú a najmä odbornú starostlivosť o prírodu a zver, ale aj o výchovu a vedenie detí a mládeže k tomu, aby sa u nich umocňovala láska k prírode. Aj v našej obci Štefanov vychovávame mladých priateľov prírody, ktorým sa venuje dlhoročný člen nášho poľovného združenia a člen osvetovej komisie p. Ing. J. Cvečka. Týchto mladých milovníkov prírody učí spoznávať prírodu od rastlín, stromov, hmyzu, vtákov, cicavcov až po rôzne druhy živočíchov, ktoré obývajú naše lesy a polia. Takisto s nimi chodí na poučné vychádzky do štefanovskej prírody a reprezentuje obec Štefanov v súťaži: Krúžok mladých priateľov poľovníctva.

Poľovníctvo pomáha zachovávať a zveľaďovať stavy divo žijúcej zveri pre ďalšie generácie.

V našom poľovnom revíri sa nachádza najmä srnčia, danielia a diviačia zver, o ktorú sa poľovníci starajú prikrmovaním a selektovaným odstrelom podľa poľovných pravidiel udržateľnosti zdravého chovu. V menšom počte tu žijú bažanti a zajace. Z dravcov tu máme chrá-

Deti sa učia prikrmovať zver.

nené myšiaky a jastraby. Celoročne sa môžu loviť lišky ako škodná zver. Poľovníctvo má aj rekreačný význam. Samotný pohyb v prírode a pozorovanie zveri umožňuje nenahraditeľný oddych a relax.

Boli to práve poľovníci, a tým nemyslím poľovníkov len zo Štefanova, ale poľovníkov z celej Slovenskej republiky, ktorí sa postarali o zachovanie niektorých ohrozených druhov zveri, ktoré už v dnešnej dobe ani zd'aleka nepatria medzi ohrozené a je potrebné ich v prírode regulovať. Týmto článkom chcem upozorniť a zdôrazniť späťosť človeka s prírodou a upriamiť pozornosť na potrebu starostlivosti o naše zelené bohatstvo. Nielen v mesiaci jún, ale po celý rok je nutné budovať si pozitívny vzťah k našej prírode, aby sme k našej faune a flóre pristupovali s veľkou zodpovednosťou a úctou.

Ing. Tomáš Sasinek

Beseda o poľovníctve v MŠ.

Cestou necestou rozprávkovým lesom

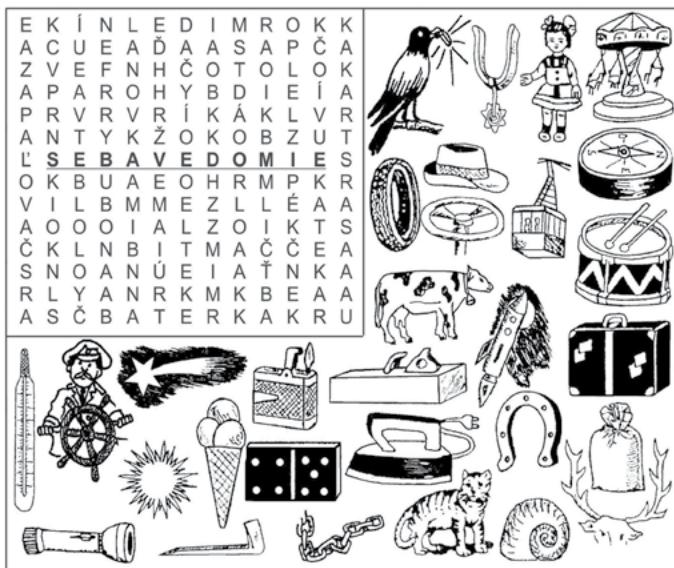
Tak ako po minulé roky, i v tomto roku kultúrna komisia, členovia miestnych spoločenských organizácií a ochotní dobrovoľníci spoločnými silami pripravili pre deti súťažné popoludnie s názvom Cesta rozprávkovým lesom, ktorým deti odštartovali tohtočné prázdniny. Na štarte pri hasičskej zbrojnici sa zaevidovalo 96 menších i väčších detí, sprevádzaných rodičmi či inými príbuznými. Na cestu dostali malé občerstvenie a pustili sa na súťažnú trasu, na ktorej ich čakali Phineas a Ferb či snehuliak Olaf s Annou. Na konci chodníka smerom na Marišku si stanovište pre deti pripravil Zeleninár. Ďalej na deti čakali piráti a strach z výšky museli prekonávať u obra. Ninja korytnačky si pre deti pripravili súťaž v prekonávaní bludiska a perníčkami ich obdarili Fiona a Šrek. Na Chajde za Cárikem ich privítala Snehulienka a trpaslíci, u kúzelných babičiek určovali hádanky s klobúkmi a na poslednej disciplíne na detskom ihrisku na nich čakalo testovanie pamäti. V cieli pri kultúrnom dome deti odovzdali súťažné kartičky Jánošíkovi a ten ich obdaril drobnými odmenami. Pre zábavu bol v areáli KD pre deti pripravený skákací hrad, maľovanie na tvár a väčšie deti si mohli za asistencie inštruktorov vyskúšať streľbu z paintballových zbraní. I keď počasie nebolelo práve ukážkové, dúfajme, že deti i rodičia si túto akciu zopakujú aj na budúci rok.

Jarmila Klimešová

Lúštitel'ský kútik

-Viete čo je maximálne sebavedomie?
(Odpoveď na 27 písmen nájdete v tajničke.)

Meno a priezvisko

Adresa a č.d.

Vylúštenú osemšmerovku vystrihni, doplnj osobnými údajmi a vhod' do pripravenej schránky na OcÚ v Štefanove. Zo správnych riešení vylosujeme troch výhercov, ktorých mená uverejnime v budúcom čísle Štefanoviniek.

Výhercovia sudoku z predchádzajúceho čísla:

1. miesto – Miroslav Fagan – finančná výhra 10 €
2. miesto – Iveta Harnošová – finančná výhra 5 €
3. miesto – Helena Čelústková – vecná výhra

Výhercovia si výhry môžu vyzdvihnúť na OcÚ v Štefanove do 30. 09. 2019.

Chceme bývať v čistom Štefanove

V slnečnú sobotu 23.3.2019 starosta obce pozval občanov na akciu: Čistenie obce. Na jeho pozvanie reagovalo takmer 100 obyvateľov, ktorí sa stretli do obedu pred kultúrnym domom. Prišli zástupcovia všetkých generácií, členovia spoločenských organizácií i jednotlivci. Účastníci sa rozdelili do viacerých skupín a pustili sa do čistenia obce a jej okolia. Zástupcovia staršej vekovej kategórie a členovia jednoty dôchodcov upravili verejné priestranstvá v okolí kultúrneho domu ale i v okolí detského ihriska či domu služieb. Dobrovoľníci, ktorí sa pripojili k hasičom sa pustili do čistenia okolia obce pri hlavnej ceste smerom na Šaštín. Druhá skupina sa pustila do čistenia priekop pri ceste smerom na Letničie. Povytahovali niekoľko desiatok starých pneumatík odložených v priekopách pri ceste i ďalší odpad. Skupina dobrovoľníkov s deťmi vyrazila

Štatistika obyvateľov obce podľa dovŕšeného veku

V tomto roku bude 10 rokov života oslavovať 7 chlapcov a 10 dievčat, 20 rokov oslávi 21 občanov, 30 rokov oslávi 24 občanov, 40 rokov oslávi 28 občanov. 17 mužov a 12 žien v tomto roku oslávi guľaté výročie 50 rokov, 19 občanov bude oslavovať 60 – ku, 18 občanov bude oslavovať 70 rokov a 7 občanov 80 rokov. V obci žije 9 občanov vo veku nad 90 rokov z toho 5 žien a 4 muži. Najstaršia žena pani Sidónia Korytárová oslavila v tomto roku 95 rokov života a najstarší muž pán Jozef Pfeffer oslavil v tomto roku 92 rokov života.

V roku 1959 uzavrelo manželstvo 13 manželských párov. Šesťdesiate výročie sobáša oslavili manželia Štefánia Písecká a Vladimír Písecký, ktorí uzavreli manželstvo 11.4.1959.

V roku 1969 bolo v obci uzavretých 23 manželstiev. Zlatú svadbu v tomto roku oslavia tieto manželské páry žijúce v našej obci:

Manželia:	Dátum sobáša:
Terézia Tomšová a Ladislav Tomša	8.5.1969
Mária Šebestová a Rudolf Šebesta	11.7.1969
Rozália Vyrúbalová a Alojz Vyrúbal	26.9.1969
Mária Drinková a Anton Drinka	29.9.1969
Margita Chudá a Alojz Chudý	17.10.1969

Všetkým oslavencom prajeme k tohtoročným výročiam veľa zdravia, radosti a šťastia.

Oznamujeme občanom, že bol z areálu obecného úradu odstránený kontajner na zber šatstva a obuvi. Šatstvo a obuv sa v obci bude zbierať 4x ročne. Občania budú vopred oboznámení s termínom zberu šatstva a obuvi a tento odpad z domácností pracovníci obce v stanovenom termíne odvezú.

novou ulicou, vyčistila lesík na konci novej ulice, a potom pokračovali v čistení priekop smerom na Unín. Pod kopcom bývalého družstva Žilobanky sa stretli s dobrovoľníkmi s Unína, ktorí čistili priekopy smerom od Unína. Počas čistenia i po jeho dokončení dobrovoľníci s traktorom aj nákladným autom zviezli viac ako sto vriec s plastmi, niekoľko vlečiek veľkoobjemového odpadu a plnú traktorovú vlečku pneumatík. Celá akcia sa ukončila okolo 14.00 hod malým občerstvením pri kultúrnom dome. Všetkým účastníkom, ale i občanom, ktorí sa do tejto akcie zapojili upratovaním v okolí svojich domov patrí veľká vďaka.

Na záver by som ešte chcela vysloviať jedno prianie. I keď sa ani zdáleka nepodarilo vyčistiť celé okolie obce, želala by som seba i všetkým ostatným, aby sa nové skládky v okolí obce už netvorili. Každý z nás by sa mal o čistotu okolia starať a zaujímať po celý rok.

Jarmila Klimešová

Cesta okolo sveta za 5 dní

Takáto bola téma štefanovského eRko tábora 2019. 31 detí so svojimi animátormi navštívilo obec Važec ležiacu pod končiarmi Vysokých Tatier. Počas týždňa plného zážitkov od 11. do 17. augusta deti okrem hier, ktoré neodmysliteľne k táboru patria, plnili rôzne úlohy, vydali sa na turistiku do stredovekej dedinky, vyskúšali si úlohu kameramanov a režisériov, navštívili Važeckú jaskyňu, šplhali na horolezeckej stene a mnohé ďalšie aktivity. Počas celého tábora, s cestovným pasom v ruke, objavovali svätých na piatich svetových kontinentoch. Veríme, že sa deťom v tábore páčilo a uvidíme sa opäť o rok.

Mgr. Gabriela Klimešová

Dekanáne kolo Biblicej olympiády – 2. miesto

Okresné kolo – Malý futbal starších žiakov 3. miesto

Okresná súťaž Moravský Sv. Ján – 3. miesto

Karin Novomeská - Majsterka SR
v šachu 2019

Erika Šírová - 2.miesto
na celoslovenskom kole
výtvarnej súťaže